

La preocupació per la qualitat assistencial, tan a prop i tan lluny

Xavier Bonfill

Director

Annals de Medicina

A **Roda...**, des del Departament de Salut se'ns explica l'elaboració del Pla estratègic de Qualitat i Seguretat dels Pacients de Catalunya per al període 2023-2027. Es tracta d'un document que té com a objectiu establir les principals línies de desenvolupament que s'haurien d'impulsar en el nostre sistema de salut per fer possible una atenció assistencial de qualitat i segura. Ha comptat amb la participació de nombrosos professionals i de les societats científiques més directament relacionades amb el tema i, per tant, constitueix un document de referència per al treball de tots els tècnics i gestors que els preocupi alinear les seves respectives organitzacions amb aquestes noves línies formulades des d'una perspectiva més institucional. Tanmateix, el document posa l'èmfasi més cap a la dimensió de seguretat que no pas cap a altres més intrínsecament lligades a la qualitat assistencial, que hi estan menys desenvolupades. Així mateix, com sol passar en aquests tipus de documents, constitueix un repte saber com aquestes línies estratègiques es podran incorporar en els corresponents centres de salut, on la diversitat pel que fa a models, capacitats i recursos per millorar la qualitat i la seguretat és extremadament variable. Per tant, ens hem de congratular per la iniciativa i desitjar que no es quedi en un document excessivament genèric o normatiu.

A **Proves i evidències**, l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQuAS) hi publica un interessant article sobre l'estudi de la protètzació de ròtula en artroplasties totals de genoll, a partir del registre d'artroplasties de Catalunya. Es tracta d'una anàlisi molt exhaustiva per intentar esbrinar si una actitud més intervencionista com la substitució completa de la ròtula és preferible davant d'opcions més conservadores, però els resultats obtinguts no permeten treure'n gaire l'entrellat més enllà de constatar que, com passa en la gran majoria de països,

existeix a casa nostra una gran variabilitat d'aquestes pràctiques mèdiques.

A **Sense amnèsia**, l'Eponímia ens presenta la figura de Felip Proubasta i la seva maniobra per dilatar el coll uterí en alguns parts lents i complexos. A més, ens permet conèixer les seves diverses i nombroses activitats en molts camps, entre elles el de ser president fa cent set anys de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i autor als *Annals de Medicina*.

Els **Clàssics...**, traduïts per G. Permanyer i J. M. V. Pons, ens porten una profunda reflexió de M. A. Tinetti i T. Fried sobre el (desitjable) final de l'era de la malaltia. Les autores argumenten de manera brillant la necessitat d'atendre pacients i no només malalties, però la persistència encara avui, si no el major desenvolupament del model biomèdic de l'atenció a pacients crònics, ha deixat com a mínim incert aquell pronòstic que les coses canviarien cap a un model més integrador.

E. Guardiola i J. E. Baños, en aquesta ocasió a través dels **Fàrmacs a través de la història**, ens expliquen la història relacionada amb la warfarina, així com els detalls del seu descobriment i el seu ús actual com a anticoagulant. F. Parrilla continua la seva sèrie sobre els farmacèutics titulars revisant el període que va des del 1939 fins el 1980, en el qual les responsabilitats del cos dels farmacèutics titulars varen quedar força difuminades. Finalment, ens complau publicar una nova contribució de la nostra col·laboradora valenciana Àngels Royo, en aquest cas revisant la figura de Miquel Servet Conesa, que ha passat a la història per la seva visió pionera sobre la circulació pulmonar, però alhora també per mantenir un esperit crític i obert en relació amb els dogmes teològics i mèdics de l'època, fet que li va suposar morir cremat.

A **De llibre**, O. Ramis fa la ressenya del quart volum de l'Eponíma mèdica catalana de E. Guardiola i J. E. Baños, en la qual desitja, com tothom, que no sigui l'últim. I F. de la Torre ens presenta el recent llibre sobre la història del Consell Català de Ressuscitació escrit per X. de Balanzó i M. Cerdà que ens permet congratular-nos d'aquesta exitosa iniciativa.

Acabem l'any aclaparats com ve essent habitual per tant amenaces globals a la salut del planeta i de les persones que hi habitem. Per això encara té més sentit desitjar-vos que passeu unes Bones Festes i un Venturós Any 2024!

Correspondència: Dr. Xavier Bonfill
 Servei d'Epidemiologia Clínica i Salut Pública
 Hospital de la Santa Creu i Sant Pau
 C/ Sant Antoni M. Claret, 167
 08025 Barcelona
 Tel. 935 537 810
 Adreça electrònica: xbonfill@santpau.cat